
Praha slibuje Palachův pomník

Praha slibuje Palachův pomník

LIDOVÉ NOVINY

Lidové noviny, 17.1.2011, rubrika: Domov, strana: 3, autor: JANA SOTONOVÁ

V Praze by se měly objevit plastiky zasvěcené Janu Palachovi od světoznámého amerického umělce PRAHA Téměř dvacet let čeká dílo významného newyorského architekta na to, aby mohlo Pražanům připomínat upálení Jana Palacha. Magistrát nyní slibuje, že vzpomínku na burcující Palachův čin do ulic hlavního města postaví. Dvacetiletý student se upálil 16. ledna 1969, zraněním podlehl o tři dny později. Dvačtyřicáté výročí jeho burcujícího činu si o víkendu připomněly desítky lidí. V hlavním městě ale Palach dodnes nemá sochu. Čin připomíná v místě sebeupálení na Václavském náměstí kříž zapuštěný do dlažby a deska s posmrtnou maskou na budově Filozofické fakulty UK. „Myslím si, že jsou to důstojná místa. Ale nebránila bych se, aby byla na vhodném místě i socha,“ říká předsedkyně sněmovny Miroslava Němcová (ODS), která se zúčastnila setkání k uctění památky ve Všetatech. Palachův odkaz měl však Pražanům už před lety připomínat i moderně pojatý pomník. Dvě šestimetrové plastiky od světoznámého amerického výtvarníka Johna Hejduka. Dva velké kvádry s paprsky na vrcholech, které symbolizují syna a trpící matku, nesou v doslovném překladu název „Dům sebevraha“ a „Dům matky sebevraha“. Podle řady odborníků je ale právě název či jeho překlad do češtiny nešťastný.

Sochy už od roku 1992 stávaly na Pražském hradě. Respektive šlo o jakési makety vyrobené z dřevotřísky, které se později rozpadly. Definitivní kovové provedení podle návrhu nenechala Praha, které Hejduk dílo věnoval, nikdy vyrobit. Už před několika lety s ním přitom architekt Václav Králíček počítal v návrhu na opravené Palachovo náměstí. Praha vypsal na jeho obnovu dvě soutěže, poslední v roce 2002. Vítězný Králíčkův návrh, kdy měly sochy stát v parku vedle Vysoké školy uměleckoprůmyslové, se ale také neuskutečnil.

„Architektka Alena Šrámková poté počítala s tím, že by sochy umístila vedle Fakulty architektury ČVUT v Dejvicích, kterou navrhla. Kvůli sporům však ani to nedopadlo,“ popisuje architekt Zdeněk Lukeš. Šrámková už přitom měla použití soch odsouhlasené i od dcery amerického výtvarníka, který zemřel v roce 2000. „Ukazovala mi velmi krásný dopis, ve kterém Hejdukova dcera psala, že souhlasí a že otec velmi stál o to, aby se sochy v Praze ocitly. Mají obrovskou hodnotu,“ dodává Lukeš.

S novým příslibem teď přichází opět pražský magistrát. „Jednáme o tom už asi rok a máme souhlas rodiny výtvarníka Hejduka. Doufám, že tak do dvou let by se mohlo dílo instalovat,“ věří zastupitel Ondřej Pecha, který se stará o kulturu. Ocelové sochy by se měly objevit v místě, které navrhoval architekt Králíček. Na renovaci celého náměstí ale čekat nebudou.